50e jaar. — Nr 52. Zaterdag, 2 MEI 1903.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, s d onderdags en' s zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centm per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 2 MEI 1903.

VAN ALLES WAT.

De wet tegen de kloosters in Frankrijk is voornamelijk gericht tegen de arme menschen die men wil verplichten hunne kinderen naar de wereldsche scholen te zenden, terwijl nochtans de kleinzoon van President Loubet en de zoon van den Minister van geldwezen een godsdienstig onderwijs genieten.

Wonderlijke zaak te bestatigen : liberalen en socialisten willen dikwijls voor hunne eigene kinderen een godsdienstig onderwijs, dat ze aan andere kinderen weigeren.

Hier in België, waar eene menigte wetten ten voordeele van den werkman gestemd en in voege zijn, verwijten de liberalen en socialisten aan ons Ministerie dat het niet genoeg doet voor de kleine menschen. In Frankrijk, waar gansch het ministerie uit felle liberalen en zelfs uit 2 socialisten bestaat, is nog geene enkele wet ten voordeele van den werkman gestemd. Onder de beschaafde wereld is Frankrijk verre ten achter voor wat de werkmanswetten betreft. Ja ! de mijnwerkers alleen hebben eene kleine gunst tegenover de andere werklieden bekomen. Wat magere uitslag !

Hoe zouden de Franschen ook iets doen voor den minderen stand, als er in de Staatskist een tekort is, dat welhaast 1000 millioen franken zal bereiken, als men weet dat een vijfde van de Fransche fortuinen heden de eigendom is van Joden, die schier over alle ambten beschikken en alleen voor hunne negocie werken !

Intusschen gaan de ministers voort met maar gedurig aan al de werklieden een pensioen te beloven van 800 fr. ; maar beloven en geven zijn twee, vooral bij socialisten. Intusschen hebben de werklieden nog niets bekomen. Zij mogen 2000 jaren naar hun pensioen van 800 franken wachten.

* *

Er gebeurt eene gansche ontreddering in de maatschappelijke toestanden.

Dieven en moordenaars steken overal de koppen bijeen en doen de schelmstukken op verschrikkelijke wijze toeneman.

Het leger, eens zoo geducht, geraakt gansch ontzenuwd en zonder regeltucht. Het is geen nieuws soldaten in volle staten met hunne officiers den spot zien drijven. Eene geheime macht bestuurt Frankrijk : die geheime macht is de Loge der Vrijmetselaars.

De Président der Republiek en al de ministers staan onder haren dwang en moeten, al huichelen zij gedurig met de tooverwoorden vrijheid en broederlijkheid, hare bevelen ten uitvoer brengen.

Van het oogenblik dat ze zouden tegenstribbelen, zou hun val geteekend zijn.

* *

Lang heeft Frankrijk de verloren schoone provincies Elzas en Lorreinen willen terugkrijgen.

Die kans wordt al langer hoe kleiner.

De Elzassers en de Lorreinen, al roemen ze zich niet op de alte strenge militaire Duitsche wetten, zijn voor goed verduitsch, en genieten onder alle andere opzichten in het Duitsche rijk voordeelen en vrijheden, die ze tevergeefs in Frankrijk zouden zoeken.

Elzas en Lorreinen zijn in 1648 aan eene wreede en onrechtvaardigen oorlog door de Franschen van Duitschland afgerukt.

Gedurende meer dan 2 eeuwen hebben de Franschen de nieuwe gewesten trachten te verfranschen. In de scholen werd enkel fransch geleerd ; maar thuis, in den catechismus en in de kerk, bleef alles Duitsch. Op dat duitsch volk lagen alleen een fransch vernis.

Maar in 1870-71 nam Duitschland zijn goed terug en begroette Elzassers en Lorreinen als weergevonden broeders. Nu verduitscht weer alles en elken dag meer vervliegt de fransche vernis.

* *

Het zijn de ongelukkigen van alle slach, de arme menschen, de grijsaards, de weeskinderen, de zieken, de gebrekkelijken, die meest nog door de kloosterwetten getroffen worden.

Nu zien wij nog geen ernstigen tegenstand in Frankrijk ; het volk is nog onverschillig : maar als het noodgeschreeuw der verlatelingen in de ooren zal klinken, dan zal het in de meeste gevallen niet meer mogelijk zijn de toegebrachte rampen te herstellen.

* *

Het ziet er lekker uit in het vergeusde Frankrijk. Wat denkt u ervan, geachte lezer?

Het is nochthans de toestand door de kloostervervolging in Frankrijk teweeg gebracht, welken onze tongersche liberalen met beide handen toejuichen en welken het tongersch geuzenblaadje ophemelt.

Tijdens de aanstaande gemeentekiezingen, zullen onze katholieke medeburgers deze houding onzer tegenstrevers niet uit het oog verliezen.

Het Kruis en de Kruisiging van Jezus

Er waren, naar men meent, drij soorten van kruisen in gebruik, wier vorm door de drij volgende teekens kan aangeduid worden X. T. ✝. Naar alle waarschijnlijkheid had het kruis van Jezus den laasten vorm, zoodat 't rechtstaande deel ingewerkt was.

Tot het vervaardigen van dit vreeselijk straftuig, gebruikte men hout, gelijk men er voor handen had ; doch volgens deskundige mannen, die de overblijfsels van Jezus Kruis onderzocht hebben, werd dit gemaakt uit eene soort van pijnboom, welkein Palestina zeer gemeen was, met den naam van Pijn van Allepo of Jeruzalem gedoopt staat. De kruisen waren gewoonlijk niet zeer hoog want de oude schrijvers verhalen, dat niet zelden de lichamen der gekruisten door de honden of wilde dieren verslonden werden. Dat ook dit van Jezus niet zeer hoog was, blijkt hieruit, dat een soldaat eenige sponden voor zijne dood hem azijn te drinken gaf, met eene spons gesteken op eene ris van hysop ; ook het opschrift « Jesus van Nazareth, koning der Joden », dat boven aan het kruis geheecht was, kon goed gelezen worden.

Overigens, het was de gewoonte dat de veroordeelde zelf zijn kruis droeg en Jezus ook, evenals de roovers die met hem gekruisd werden, is met het zijne beladen geweest ; men denke dus op een kruis niet te groot noch te zwaar, zoodat een mensch bij machte was het te dragen.

De grootte van Jezus kruis wordt doorsnittelijk berekend, de lengte van den rechtstaanden stijl op 3.60 m. ; die van het dwarshout op 1,80 m. ; het in den grond stekend deel 0,80 centimet. ; van den grond tot aan de voeten 0,80 m. ; de lengte van het lichaam 1,80 m. ; het uitsteekend deel boven het dwarsstuk 0,20 m. Het had, naar men gist, een gewicht van 100 kilo, zoodat de Zaligmaker, daar het uiteinde op den grond sleepte, een gewicht droeg van 75 kilo. Dit gewicht kan evenwel een weinig minder geweest zijn, doch daar de grootte van het kruis met zekerheid niet geweten is, zoo kan ook zijn gewicht met juistheid niet bepaald worden.

* *

De Kruisiging vindt men gewoonlijk afgebeeld, alsof men den Zaligmaker eerst aan het kruis vasgenageld, daarna hetzelde opgericht en in den grond vastgezet had. Het is evenwel bijna zeker dat het zoo niet geschied is. De gewone wijze van kruisigen bestond hierin : men begon met het kruis in den grond vast te planten ; men stelde er ladders tegen, maakte er katrollen aan vast, dan omgorde men den kruiseling met eene koord, die hem onder de schouders kwam en aan de de katrollen vast was, en men trok den ongelukkige alzoo omhoog op 't kruis, waar men hem sommijnlings deed zitten op eene houte spil, die in den rechtstaanden stijl van het kruis stak. Men bond de armen met koorden aan het kruis en met groote spijkers nagelde men er de handen op vast; hetzelfde deed men met de voeten, die op elkander gedrukt en met eenen enkelen nagel doorboord werden, maar met twee spijkers, grooter dan die der handen, werden vastgebeecht.

Sedert de VIe eeuw, ziet men ook aan vele crucifixen een voetbankske, doch dit is aan Jezus niet vergund geweest, daar niet een der oude schrijvers, die leefden ten tijde dat de kruisstraf nog in voege was, van zulk voetbankske gewagen. Men heeft op de beeldtenissen van den gekruisden Zaligmaker dit bankske als steunpunt der voeten aangebracht, omdat men sierlijkshalve de houten spil, waarop het lichaam rustte, moest weglaten.

De kruisstraf was de schandelijkste zeller straffen, die maar aan de slaven en aan de grootste kwaaddoeners besteed werd. De kruisiging was ook schromelijk pijnlijk ; de doorna geling der handen en voeten moest geweldige zenuwkrimpingen en vreeselijke sluipen verwekken, en zoo met handen en voeten aan het kruis genageld hangen te sterven.

De Meimaand.

De tijd die nooit stil staat brengt ons weêr tot de lieve Meimaand ! Zij is volgens eenieders getuigenis de schoonste en aangenaamste van het jaar, door 't jeugdig en vrolijk groen warmelie zij hoven en velden bekleedt, door de bloemekens die zij doet ontluiken en waarvan de zoete geur zich in de lucht verspreidt ; door het heldere en aangenaam weder dat zij medebrengt, door de vogelen die zij in de nieuwgebladerde boomen den lof des Heeren zingen doet ; maar zij is dubbel schoon en aangenaam voor ons Christenen, omdat zij aan Maria is toegewijd ; aan Maria, die alle geslachten zalig noemen, om de groote zaken die den Heer in haar gepleegd heeft ; aan Maria, de Moeder van Jesus en onze Moeder ; aan Maria, de Koningin des Hemels, *Regina Cœli* ; aan Maria, die door alle tongen geloofd en door alle harten bemind wordt ; aan Maria, de uitdeelster der Hemelsche Gunsten, het kanaal door hetwelk de weldaden des Allerhoogsten van den Hemel tot de aarde stroomen.

Ten allen tijde was de Moeder Gods de Christenen allerliefst ; en van 't begin af zien wij haren bijzonderen eerdienst een groot deel innemen van de feesten en plechtigheden die in de R. Kerk geschieden. Al de merkwaardige gebeurtenissen van haar leven, te beginnen van hare Ontvangenis, het eerste oogenblik van haar bestaan, tot hare glorierijke Hemelvaart, die de kroon van dit verheven en allerheiligste leven is geweest, worden in blijdschap en feestviering door de R. Kerk herdacht. Een dag der week, de Zaterdag, wordt daarbij aan haren bijzonderen eerdienst toegewijd. Maar de godsvrucht der geloovigen tot hunne Moeder die gedurig aangroeide, was daarmede nog niet voldaan ; en allengskens kwam het in de gedachten dat het beboorde Maria gedurende eene gansche maand eene buitengewone en openbare hulde van vereering en dankzegging aan te bieden, en alzoo door de voorspraak van de Moeder der goddelijke genade, den dauw der Hemelsche zegeningen overvloediger nog over de Kerk van Jesus Christus te doen nederkomen. En 't scheen alsof de schoone Maand Mei daartoe door de natuur zelve geschikt was ; ja, dat zij zelf aangeduid stond in den Lofzang der Lofzangen die de H. Kerk op Maria toepast, en waarin deze woorden voorkomen, in den mond des Allerhoogsten, tot Maria sprekende, geplaatst : « Sta op mijne vriendin, en kom *ter gloria* ; want de winter is voorbij, de plasregen over ; de bloemen ontluiken alom in de weide ; opnieuw wordt de stem der tortelduive gehoord ; de vijgeboom staat overdekt van 't eerste lentegroen, en de geur der bloeiende wijngaarden verspreidt zich in de lucht. »

Het vieren der Meimaand begon dan te Rome zeil omtrent de helft der verledene eeuw ; en de wonderbare uitwerksels welke deze godsvrucht overal teweeg brachten, bewogen Z. H. den Paus Pius VII in het jaar 1815 dezelfde te doen aangroeien met er groote aflaten aan te hechten. Deze aflaten, toepasselijk aan de zielen des vagevuurs, zijn : ten eerste, een volle aflaat voor al dezen die ten minste eens binst de Meimaand tot de HH Sakramenten naderen, en daarna bidden ter intentie van Onze Moeder de H. Kerk ; ten tweede, een aflaat van 300 dagen voor elken dag der Meimaand dat men de H. Maagd op eene of andere manier vereert, 't zij in het bijzonder, 't zij met de godvruchtige oefeningen die ter harer eer in de kerken en bidplaatsen geschieden, bij te wonen.

Van dien tijd af heeft het vieren der Meimaand zich met eene wonderbare snelheid overal verspreid ; bij zooverre dat er sedert vele jaren geen dorpje meer is, hoe klein en hoe verlaten ook, geen kerkje zoo nederig en arm, waar niet de maand van Maria met buitengewonen ijver, ja, met waren geestdrift, gevierd wordt. Rijk en arm brengen overal hunne milde giften te zamen, om het beeld der Moeder Gods prachtiglijk te versieren, te omkransen en te verlichten ; rijk en arm, groot en klein, ziet men overal naar de kerken stroomen, om zich voor den troon hunner Moeder te scharen ; daar zingen zij dagelijks te samen haren lof, geven lucht aan hunne dankbaarheid voor de oneschatbare weldaden door hare voorspraak bekomen, en smeeken door het gemeenzaam gebed nieuwe gunsten van hare machtige bescherming af.

Menigvuldig zijn de redenen die elken waren christene moeten aanzetten om deel te nemen aan de algemeene eerbewijzingen en dankzeggingen welke Maria binst de schoone maand, haar toegewijd, door gansch de R. Kerk ontvangen zal, en zijne bede bij deze van de ontelbare geloovigen die zij gezamentlijk hunne stem tot de smeekende almacht verheffen zullen. Wij moeten het doen vooreerst uit liefde voor O. H. J. C. ; want kan hem immers aangenamer wezen dan zijne Allerheiligste Moeder, in wier maagdelijken schoot Hij is mensch geworden, vereerd en geloofd te zien ? Wij moeten het doe uit erkentenis en kinderlijke liefde jegens Maria zelve, die voor ons eene Moeder is, en de beste der Moeders ; die hare tranen bij het lijden van haren Goddelijken Zoon heeft gevoegd om onze zaligheid, en die nu, dat ze ten glorie verheven is, van den hoogen Hemel op hare kind ren waakt en hen beschermt. Wij moeten het doen omdat Maria vereeren en aanroepen een allervoordeeligst middel is om van God de goddelijke en eenwige welvaart te bekomen. Maria is immers almachtig door hare voorspraak en de H. Bernardus aarzelt niet te verklaren : « Dat een kind van Maria nooit zal verloren gaan. »

Posterijen. — BERICHT. — Men vraagt KANDIDAAT BRIEVENDRAGERS. Zich te wenden op het Postkantoor.

JONGE WERKMANSKRING.

Verleden zondag avond verdrong men zich in de ruime zaal van het Patronaat St-Jozef.

De wakkere leden der jonge toneelafdeeling « *DE STER DER TOEKOMST* » luisterden dezen feestavond op met een paar aardige toneelspelen :

« ADVOKAAT VOOR EEN UUR » en « DUIVE ! »

Onze jonge liefhebbers hebben eer van hun spel gehad. Wat werd er gejuicht en gelachen !

Bravo, jongens der « Ster der Toekomst » ! Bravo en Proficiat !

Een jonge heer « coiffeur » onzer stad, had het zijne bijgedragen om de jonge toneelspelers zoo een goed en welpassend voorkomen te geven.

De leden der « EBURONEN WACHT » altijd op den post, als er goed te verichten is, gaven eenige lieve stukjes ten gehoore.

Kortom, 't was een feestje dat veel nut en vermaak heeft verschaft aan al de toehoorders.

Eere aan al de wrêwerkers.

VOLKSBOND ST-MATERNUS.

MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGEN BIJSTAND HET BURGERWELZIJN.

Zondag 3 Mei, Patroonfeest van den Heiligen Joseph.

Om 9 1/4 u. 's morgens, vergadering der leden ten lokale Hondstraat, om de Hoogmis van 10 ure in O. L. V. Kerk samen bij te wonen.

Om 11 uren, stoet met muziek aan het hoofd door eenige straten der stad, om 10 1/2 feestzitting.

s' Namiddags ten 4 ure : Drie-maandelijksche Algemeene verplichtende vergadering der leden van den Onderlingen Bijstand.

DAGORDE:

Verslag over den toestand der Maatschappij.
Rekeningen.
Verschillende mededeelingen.

Ten 5 ure, Groot Concert door de Harmonie der Eburonen Wacht, aangeboden aan de leden en hunne familie.

AFDEELING DER LIJFRENTKAS.

Zondag, 26 April, ll. greep de algemeene vergadering dezer bloeiende maatschappij plaats.

Uit het verslag over den toestand en de werkzaamheden der maatschappij op 31 December 1902, bleek, dat er reuzenstappen werden gedaan op den weg der spaarzaamheid en het vooruitzicht. — Het jaar 1902 bracht 91 nieuwe leden bij.

De stortingen der werkende leden beliepen 5275 fr. De aanmoedigingspremiën, die aan de leden onzer pensioenkas werden verleend door den Staat, bedragen 2410,60 fr. — Bij koninklijk besluit van 4 Juli 1902 werd er bovendien 592 fr. verleend als toelage voor de boekjes waarop er in 1901 door baar toedoen, ten minste 5 fr. werd gestort. — De stad verleende eene toelage van 382 fr. — De maatschappij « Het Burgerwelzijn » stortte 29 fr. voor hare leden. De gezamenlijke toelagen, verleend aan de Lijfrentkas van 't kanton Tongeren, beloopen dus de som van 1043,60 fr.

Het beloop der som door de Provincie als aanmoedigspremiën voor 1902 is ons nog niet gekend.

De heer adv. Jos. Delvoie, voorzitter der maatschappij, wees op de aanzienlijke sommen welke onze Pensioenkas als aanmoedigingspremiën ontvangt. De « Lijfrentkas van 't kanton Tongeren » is de voornaamste maatschappij van Limburg. Geene enkele soortelijke maatschappij bereikt het cijfer der aanmoedigingspremiën welke onze maatschappij ontvangt. Deze bloeiende toestand werd door de vergadering met algemeen handgeklap begroet. — Eere en dank den ieverigen en immer offeraardigen heer voorzitter Jos. Delvoie, onder wiens wijs beleid de maatschappij zulken benijdenswaardigen toestand beleefd.

De heer adv. Jos. Delvoie behandelde dan de vraag : Wie heeft recht aan het pensioen van 65 fr. — De achtbare Heer besprak in klare en duidelijke woorden het onlangs verschenen koninklijk besluit van 30 December 1902, welk de juiste beteekenis der woorden « *in nood verkeeren* » vaststeld. Hij staalde zijn gezegde door voorbeelden en wist deze nog al ingewikkeld zaak met juistheid in het daglicht te stellen.

Vervolgens gaf hij eene kortstondige uitlegging der wet van 10 Mei 1900, nopens de werkmanspensioenen, en wees nogmaals op de groote voordeelen welke de lijfrentkas oplevert.

Een langdurig handgeklap begroette de schoone en leerrijke voordracht. Jammer, zoo merkte een der toehoorders op, dat deze voordeelen zoo weinig gekend zijn.

Inderdaad, « onbekend is onbemind » en de werklieden en burgers welke nog niet aangesloten zijn bij de lijfrentkas, kennen en bijgevolg waardeeren de groote voordeelen niet, welke de wet van 10 Mei 1900 opleveren.

Feesten van 1904. — Hasseltsche straat. — Verleden maandag hebben wij de eerste vergadering voor de versiering onzer straat gehad. Men is overgegaan tot de kiezing van de Commissie. Met eenparigheid van stemmen, gevolgd door algemeen handgeklap, werd de heer Delvoie, als eere President aangenomen : daarna werden gekozen M. Beckers, als president, de H. H. Massa en Christiaens, als onderpresidenten, de H. H. Leyser, als schatbewaarder en Deeis, als secretaris ; en als leden der Commissie : de H. H. Rubens Jos., Rubens Jean, Brederers, Coenegracht, Jeurgen en Tielens L. Daar nu ons komiteit gevormd is, doen wij kennen aan de inwoners onzer straat, dat in 't begin van deze week de heeren ten uwe huize zullen komen, om de gelden in te zamelen ; wij mogen hopen dat gij heu, gelijk altoos, milddadig ontvangen zult.

(MEDEGEDEELD).

APOTHEEK. — ZONDAGSRUST.

Zondag zal de apotheek van

M. FRANCKEN

alleen openblijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

Piringen. — Dat de benoeming van den heer baron K. de Rosen als burgemeester der gemeente ons allen beviel, valt niet te betwijfelen, want de heer baron is voor ons geen *vreemdeling* maar een ware vriend, ja, een wijze raadsman, welke ons zal verdedigen als wij zijne hulp of bescherming van node zullen hebben.

De belangen *aller gemeentenaren* liggen hem nauw ter harte, ook hadde men geene betere keus, aan hooger hand, kunnen doen.

Leve onze nieuwe burgemeester.

Laatsleden zondag heeft hij zich als ware kindervriend getoond. Door tusschenkomst van onzen onderwijzer krogen, niet alleen de schoolkinderen, maar alle kinderen der gemeente, zonder onderscheid, schoone en dikke appelcienen van hem, als geschenk.

Een klein gelegenheidslied, werd door de schoolkasten gezongen. Wij laten hier het laatste couplet met refrein volgen :

3) Edel hart en kindervriend,
Op ons' liefde moogt gij steunen ;
Wees steeds van iedereen bemind
En doen wij uw' goedheid deunen !

REFREIN.

Burgemeester, lang
Zoo klinke ou ons' zang,
Leef nog lange jaren.
God bewaar uw ambt,
God bescherm' ons land,
Hoed' U voor gevaren.

Na het lied verlieten allen, onder het luide geroep van *vivat onze burgemeester*, opgetogen van vreugde, het schoollokaal, alwaar de uitdeelingplaats heeft gehad, na de Hoogmis in tegenwoordigheid der H. H. Rochus J., schepen en Clerinx Emiel, raadslid.

In de straten hoorde men niets dan het ooophoudend geroep onzer kleinen van *Vivat onze burgemeester*, waardoor zij hunne dankbaarheid lucht gaven.

Proficiat heer burgemeester, wij ouders dezer kinderen, zullen U onze dankbaarheid betoonen, op tijd en stond, reken daarop.

In naam onzer kinderen bedanken wij U. heer burgemeester, over die schoone daad van kinderliefde, waardoor gij hebt getoond dat gij, zoowel als wij, onze kinderen bemint.

Ontvang nogmaals onzen innigen dank.

V. ADER.

Groote-Brogel. — Aan de zeer achtbare familie Cornelissen-albier, is de groote eer en het geluk ten deel verleden dinsdag, den jongsten zoon, Alfons, priester der abdij van Averbode, voor de eerste maal plechtig het H. Missoffer te zien opdragen in de parochiale kerk. Het kanon gebulder en het gelui der klokken kondigden de plechtigheid aan.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *DONDERDAG 7 MEI.*

Op de markt van TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld : 2'9 koeien en kalveren, 271 vette varkens en 2126 magere varkens.

Gemeenteraad van **Tongeren.** Aanstaande maandag 4 Mei, om 5 ure, openbare zitting van den raad.

DE MOORD
in den Tunnel.

(1e VERVOLG.)

Een pijolijk stilzwijgen volgde, dat echter door David verbroken werd met de woorden :

— Ik geloof dat we dezen avond allen wat teneergedrukt zijn. Wat dunkt u er van als we eens een glaasje champagne dronken, Adèle ? Vindt gij het goed, dat ik naar den kelder ga, om eene flesch te halen ?

Zij knikte bevestigend en al kalm door, maar toen David opstond, zegde hij :

— Misschien is het beter, dat gij meegaat, om mij aan te wijzen, welke flesch ik nemen moet, anders zoujt ik misschien alles nog dooreen en breng op slot van rekening nog een verkeerde flesch mee.

Na eenige minuten keerde het tweetal terug. David met eene champagneflesch en Adèle met drie champagneglazen, die zij uit een buffet gehaald had, in de hand.

— Wij hebben niet veel wijnglazen, zegde zij, lachend de glazen op de tafel plaatsend, en daarom zijn er twee wit en het derde rood. Gij moogt dat rood hebben, Vera.

Zij hield het omhoog, terwijl David inschonk en reikte het het jonge meisje toe, met de woorden :

— Gij moet op mijne gezondheid drinken, want ik vergat nog u te vertellen, dat ik vandaag verjaar. Trouwens, als men eenmaal op mijn leeftijd gekomen is, is de verjaardag nu juist niet zulk eene heerlijke gebeurtenis om dien opzettelijk te herdenken.

— Maar toch moet die feestelijk gevierd worden, zegde Maddox en zijn glas in de hoogte heffend, vervolgde hij : en zoo drink ik dan op Adèle's gezondheid, lang zal zij leven !

Hij dronk het glas tot op den helft leeg en Vera volgde zijn voorbeeld, maar de wijn smaakte haar niet, er was een bitteren bijsmaak aan en toen zij haar glas op de tafel zette, trok zij onwillekeurig een leelijk gezicht.

— Wat is er ? vroeg David, die haar, opmerkzaam had gade geslagen.

— Ik weet het niet, maar het gelijkt wel of die champagne een eigenaardigen bijsmaak heeft.

— Eigenaardige bijsmaak ! en het is de beste soort : de wijn is uitmuntend ! Als gij uw glas niet geheel ledigt, geloof ik dat gij niet op mijne gezondheid wilt drinken, zegde mevrouw.

En nu er zoo op aangedrongen werd, zette Vera haar glas weer aan de lippen en dronk het, niettegenstaande haren tegenzin, leeg.

— Zoo is het goed en nu moet gij mij toestaan uw glas nog eens in te schenken, zegde David en wilde de dand bij het woord voegen, maar zij trok haar glas terug en bemerkte nu eerst, dat er een witachtig poeder op den bodem was achtergebleven. Zij liete echter daar weinig op en zou er zeker niet over gedacht hebben, als zij niet eenige oogenblikken later door hevige slaperigheid ware bevangen geworden, en zoo duizelig werd dat zij geheel de kluts kwijt raakte ; dat gevoel van bedwelming nam zoo toe, dat zij weldra niet meer op hare beenen kon blijven staan.

— Ik geloof, dat ik wat ongesteld ben, zegde zij tot mevrouw, ik zal maar liever naar mijne kamer gaan.

— Als gij u niet wel gevoelt, zal ik met u meegaan, riep hare stiefmoeder uit en boog haar den arm aan, dien Vera gaarne aannam, want zij was zoo duizelig, dat het haar onmogelijk was alleen den trap op te gaan.

— Ik kan niet begrijpen, wat ik heb, zegde zij op hare kamer in eenen stoel vallend met de handen tegen het voorhoofd gedrukt. Ik was zoo goed, toen ik voor het avondeten naar beneden ging.

— Ik vrees dat gij in onmacht zult vallen. Het beste is, om zoo spoedig mogelijk naar bed te gaan.

Mevrouw Graham verwijderde zich en weldra was Vera's slaperigheid verdwenen ; zij ging rechtop in bed zitten en was zoo klaar wakker, of het in plaats van 's avonds, 's morgends elf ure was. Ook de duizeling, die haar zoo plotseling overvallen had, was verdwenen en had alleen een zonderling leeg gevoel in haar hoofd achtergelaten, een gevoel, zooals zij vroeger nog eens ondervonden had, op school, toen zij ziek was en de doktor haar een slaapmiddel had ingegeven.

De uitwerking, die zij daarvan ondervonden had, was juist tegenovergesteld aan de bedoeling geweest ; in plaats van te kalmeeren, was zij hoe langer hoe opgewondener geworden en den volgenden morgend verklaarde de doktor, dat de dosis zeker te groot moest zijn geweest.

Langzamerhand kwam Vera tot de overtuiging, dat hetzelfde nu moest hebben plaats gehad. Haar argwaan was reeds opgewekt, toen zij zich plotseling zoo ongepaselijk had gevoeld, en herinnerde zij zich allerlei omstandigheden, welke dien argwaan schenen te bevestigen — het feit dat juist zij een rood glas gekregen had — het bezinksel op den bodem van het glas, en het aandringen van mevr. om alles uit te drinken, wat voor haar was ingeschonken geworden. Hare eerste opwelling, na de pijnlijke ontdekking, was, om naar beneden te snellen en zich bij haren vader te beklagen, maar wat zou dat helpen ? Hij stond geheel en al onder den invloed van zijne vrouw en had de macht noch den wil, zich aan dien invloed te onttrekken, om zijne dochter te helpen. Rustig stond zij op, kleedde zich aan, sloot de deuren harer beide kamers af en deed de lamp die op tafel stond te branden, dit, vast besloten wakker te blijven om te zien of zij het geheim niet zou kunnen doorgronden ; daarom nam zij in een gemakkelijken stoel bij de deur plaats en wachtte geduldig op de dingen, die komen zouden.

Beneden sloeg de groote hangborlogie elf ure. Het was doodstil in huis een zwijgen des grafs heerschte buiten, zoowel als binnen en de langzaam voortschrijdende minuten schenen haar eenzoovee uren toe. Eindelijk, het moest reeds ongeveer twaalf ure zijn, hoorde zij buiten de kamerdeur zachte schreden, die juist vlak daarvoor ophielden. Bloedzaam werd de knop omgedraaid en Vera kon bijna mevrouw's ingehouden ademhaling hooren, toen deze laatste haar oor aan het sleutelgat legde ; toen hoorde zij, hoe ook de tweede deur onderzocht werd, de voetstappen verwijderden zich en stierven op de trappen langzamerhand weg en weldra heerschte dezelfde geheimzinnige stilte als te voren in het huis.

Hoelang Vera zoo bleef zitten, wist zij niet, zonder slaap en zelfs lamelijk opgewonden door het lange wachten, werd zij verkoud van het gedwongen stilzitten ; zij stond op en haalde een warmen doek, om rond hare schouders te slaan, maar vóór zij weer plaats nam, trad zij aan het venster en zag door een gat in het gordijn naar buiten. Het was een heldere maar koude nacht : de sterren flonkerden als diamanten aan het uitspansel en de maan goot haar zacht, tooverachtig licht over de aarde en deed de omtrekken der boomen en heesters duidelijk uitkomen.

Tusschen het huis en de gracht scheen zich iets te bewegen — neen, het was geene verbeelding, eene mannelijke gestalte liep met de armen over den rug geslagen, langzaam heen en weer en Vera herkende terstond haar vader, wiens sneeuwwitte baarbos en baard bij het schijnsel der maan een geheimzinnig licht scheenen uit te straalen.

Oudersoekend zag hij naar den gevel van het huis en vooral naar hare vensters op en toen hij die langs gekomen was, keerde hij om en begal zich naar den oostelijken gevel, waar zijne studeerkamer lag. Vera bleef aan het venster staan, totdat een gedruisch in huis hare aandacht trok : het waren zachte voetstappen, die den trap opkwamen en haastig, maar fluisterend uitgesproken woorden. Een oogenblik aarzelde zij, behaalde hare nieuwsgierigheid de overhand en deed zij zoo zacht mogelijk ne deur open om te luisteren en te zien wat er gaande was.

De oude Debora kwam juist met eene lamp in de hand den trap op, gevolgd door haar man ; beiden droegen vilten pantoffels en zagen geluktig niet naar hare deur.

Toen zij de bovenste trede bereikt hadden, sloegen zij links af en Vera, die een stap naar buiten gedaan had, zag hen in den oostelijken vleugel verdwijnen. Weldra hoorde zij sleutels rammelen en wist nu dat Debora de groene deur had opengedaan, waardoor zij en Thrupp verdwenen en de deur achter zich sloten.

Reeds was zij op het punt, haar te volgen, toen mevr. Graham zelve, met eene tweede lamp in de hand, den trap opklom, gevolgd door den ouden M. Graham zelf, die iets droeg, dat, te oordeelen naar den langzamen, slependen tred, waarmee hij den trap bestreg, zeer zwaar moest zijn. Het jonge meisje had nauwelijks tijd, onge merkt hare kamer weer binnen te gaan en durfde zelfs de deur niet in het slot doen, uit vrees, dat het minste gerucht haar verraden zou.

Het meest deed de aanblik van haren vader haar ontstellen, wat kon dat anders beteekenen dan dat hij geweten had van het plan om haar in slaap te doen en nu begon zij te vreezen dat bij haar al dien tijd bedrogen had.

Nog een kwartier ongeveer bleef zij aan de deur staan, maar er kwam niemand meer en toen ging zij weer naar het venster terug en opende het voorzichtig in de veronderstelling dat als zij eens naar buiten zag, zij nu misschien lichten in de nabijheid zou ontdekken. Natuurlijk kon zij van daar den oostelijken vleugel niet overzien, maar uit die richting zag zij eenige gedaanten naderbij komen, die in volle licht van maan en sterren duidelijk te onderscheiden waren.

Het waren vier personen, die op hunne schouders een lange, smalle, blijkbaar zeer zware kist droegen.

— Groote God, het was eene doodkist !

Vera inmiedele stom van ontzetting in den letterlijken zin van het woord achterruit, bij deze vreeselijke ontdekking, die gruwelijker was dan alles wat hare ergste vrees haar ooit had afgemaald.

Wat kon die kist bevatten en waarom werd zij op dit middernachtelijk uur zoo geheimzinnig weggedragen ? Het kon niet anders of daarmee moest eene vreeselijke misdaad verbonden zijn. Het kwam niet in haar op, nog verder te letten op hetgeen er voorviel, want doodziek naar lichaam en ziel, had zij al hare wilskracht noodig, om dien vreeselijken indruk, dien de afschuwelijke vertooning op haar gemaakt had, te vergeten. Zij wierp zich uitgeput op haar bed, sloot de oogen en stopte de vingers in de ooren ; plotseling schoten Debora's geheimzinnige woorden haar te binnen : « Men moet met zijne ooren niet altijd hooren en met zijne oogen niet altijd zien — soms zijn zij slechts van nut om ons te leeren wat we niet hooren en niet zien moeten !

Thans begreep Vera den zin dier woorden.

XI.

— Nu, ik kan niet zeggen, dat gij er uitziet of het vooruitzicht van uw bezoek op het kasteel u bijzonderlijk vroolijk stemt, aldus begroette mevr. Graham den volgenden morgend hare stiefdochter, toen deze, gereed voor haar uitstapke naar Evremont aan het ontbijt verscheen.

— Ik begrijp niet wat gij uitgevoerd hebt dat gij er zoo bleek en zoo ontdaan uitziet.

En bij die woorden glinsterden hare zwarte oogen van rulk een heimelijken triomf, dat Vera in stomme smart de hare neerslaeg. Wat zou zij haar gaarne hare verdenking in het aangezicht geslingerd en haar toegeroepen hebben dat zij alles van het slaapmiddel wist, dat haar den vorigen avond ingegeven was, en dat zij de bedoeling maar al te goed begreep, doch zwijgen was voorzichtiger, hoe onbeschrijfelijk ellendig zij zich ook gevoelde.

Het ergste was dat het haar niet duidelijk was, hoe te handelen in deze omstandigheden zoodat zij slechts een wensch koesterde — dien omweg te geraken uit dit huis en zijne gehele omgeving ; dan eerst zou zij rustig kunnen nadenken en beslissen wat haar te doen stond.

Juist op het vastgestelde uur stond het rijtuig voor de Grange en stapte Vera in, na een zeer koel afscheid van mevr. Graham ; zij had haren vader dien morgend niet gezien — hij was niet wel, werd haar verteld, maar David Maddox stond aan het portiel en fluisterde haar, terwijl hij haar bij het instappen behulpzaam was, toe :

— Ik hoop, dat gij veel genogen zult hebben, maar ik hoop ook, dat gij ons niet vergeten zult.

Vera voud het niet noodig te antwoorden, dat de eenige kans om genogen te hebben, juist in vergeten bestond en een zucht van verlichting ontsnapte haar, toen het rijtuig aan het einde der laan den hoek van den straatweg omsloeg.

Zij was jong en jonge menschen hebben het groote voorrecht, onaangename gedachten gemakkelijk van zich af te kunnen zetten ; bovendien bracht ieder oogenblik haar een stap nader tot den geliefde en toen het rijtuig eindelijk voor het kasteel Evremont — een deftig, maar vriendelijk heerenhuis — stilhield, had zij in het blide vooruitzicht Mauritz terug te zullen zien, al hare bekommernissen vergeten.

Daar stond hij reeds op de eeretrap, jong en schoon, gereed haar te ontvangen en in zulk eene opgewekte, vroolijke stemming als sedert den dood van zijnen broeder nog niet het geval was geweest.

(Wordt voortgezet.)